

EGZAMINY ECDL W DOBIE ZDALNEGO NAUCZANIA

Piotr Woronowicz
Polskie Towarzystwo Informatyczne
piotr.woronowicz@ecdpl.pl

Abstract. In the era of reigning coronavirus, teaching at every level passes to the remote area. ECDL must also move with the times and prepared special organizational procedures and the application enabling remote conducting of exams.

1. O certyfikacji ECDL

Certyfikacja ECDL istnieje od roku 1997 i od tego czasu przeszła bardzo wiele zmian i istotnie się rozwinęła. Z certyfikacji europejskiej (ECDL to European Computer Driving Licence), stała się certyfikacją światową, jako ICDL (International Computing Driving Licence albo International Certification of Digital Literacy). Nawet Fundacja ECDL z Irlandii, która jest światową instytucją certyfikującą dla ICDL/ECDL zmieniła nazwę na Fundacja ICDL. Certyfikaty ICDL/ECDL wydano już w ponad 150 krajach a egzaminy można zdawać w 41 językach, w tym oczywiście po polsku. Certyfikat ECDL przyznawany jest we wszystkich krajach zawsze i wszędzie na tych samych zasadach. Oznacza to, że do otrzymania go w Polsce lub innych krajach niezbędna jest dokładnie ta sama wiedza i umiejętności oraz konieczność zdania tych samych egzaminów (sylabusy i testy egzaminacyjne zatwierdzone przez Fundację ICDL tłumaczone są na różne języki). Certyfikat ECDL otrzymany w Polsce jest więc powszechnie honorowany na całym naszym globie. ICDL/ECDL jest uznawana za jedną z najlepszych certyfikacji podstawowych umiejętności komputerowych na świecie, o czym świadczą liczne publikacje, raporty i odniesienia. Kwalifikacje (certyfikaty) ICDL/ECDL można znaleźć w wielu narodowych ramach kwalifikacji w Europie, Azji czy Afryce.

2. Aplikacje egzaminacyjne

Certyfikacja ECDL działa na kilku aplikacjach egzaminacyjnych różniących się między sobą funkcjonalnością i możliwościami:

- Aplikacja egzaminacyjna 4.2 „klasyczna”

Aplikacja działająca w środowisku Adobe AIR. Wymaga od egzaminatora wspomaganie w procesie przygotowania plików przed i po egzaminie. Pliki egzaminacyjne wysyłane ręcznie przez egzaminatora w systemie eECDL.

Rysunek 1 Aplikacja egzaminacyjna 4.2

➤ Aplikacja egzaminacyjna 5.2 „automatyzująca”

Aplikacja automatyzująca proces tworzenia plików roboczych i wysyłania na serwer plików po egzaminie. Przed egzaminem należy sprawdzić poprawność funkcjonowania aplikacji z wykorzystaniem egzaminu testowego. Aplikacja wymaga dostępu do kluczy licencyjnych.

Rysunek 2 Aplikacja egzaminacyjna 5.2

➤ Aplikacja egzaminacyjna 6.2 „automatyczna”

Aplikacja działająca w środowisku Adobe AIR. Aplikacja do wykonywania egzaminów z sylabusu 6.0. Testy automatyczne realizowane za pośrednictwem dodatkowej aplikacji Sophia. Aplikacja nie korzysta z plików roboczych. Brak zaangażowania egzaminatora w proces oceny egzaminu.

➤ Aplikacje do egzaminów EPP 1.3

Zestaw aplikacji do prowadzenia egzaminów z produktów grupy EPP (e-Nauczyciel, GIS, e-Urzędnik). Obsługa egzaminów przez egzaminatora z systemu PANEL2. Aplikacje działające w środowisku Adobe AIR.

Rysunek 3 Aplikacja egzaminacyjna 6.2

Rysunek 4 Aplikacje do egzaminów EPP 1.3

➤ Aplikacja egzaminacyjna 4.3 „zdalna”

Aplikacja utworzona w 2020 roku, bazująca na wersji 4.2, umożliwiająca zdalne przeprowadzanie egzaminów w związku z przejściem na zdalne nauczanie z uwagi na sytuację epidemiologiczną.

3. Ogólne zasady przeprowadzania egzaminów ECDL w formie zdalnej

W okresie pandemii koronawirusa, do odwołania, PTI wprowadziło możliwość prowadzenia egzaminów ECDL online (zdalnie), bez fizycznej obecności kandydata i Egzaminatora w jednym miejscu. Egzaminy online są przeprowadzane przy pomocy dostępnych w danym Centrum Egzaminacyjnym narzędzi do pracy zdalnej i strumieniowania obrazu (ZOOM, MS TEAMS, JITSI, GOOGLE HANGOUTS, CISCO WEBEX...), które umożliwiają jednoczesny widok (obraz) co najmniej 3 osób (w tym Egzaminator i ewentualny kontroler) plus widok co najmniej jednego pulpitu komputera dowolnego z uczestników egzaminu. Wybrane narzędzie powinno również umożliwiać zaplanowanie egzaminu z wyprzedzeniem co najmniej 24h tak, aby umożliwić podłączenie się do konkretnej sesji nadzorującemu egzamin.

Wybór platformy do strumieniowania zależy od decyzji (i ewentualnych posiadanych licencji) Centrum Egzaminacyjnego i to ono jest odpowiedzialne za ochronę danych osobowych w postaci wizerunku oraz wszelkich innych danych przekazanych w trakcie trwania egzaminu.

Kandydaci powinni być wcześniej powiadomieni o takiej formie egzaminu. Przed egzaminem kandydat musi zainstalować na komputerze (wyposażonym w kamerkę, mikrofon i głośnik), z którego będzie zdawał egzamin, aplikację egzaminacyjną (według instrukcji Egzaminatora) i klienta platformy do strumieniowania (według instrukcji Centrum Egzaminacyjnego, stosownej do wybranego narzędzia do strumieniowania obrazu i podglądu pulpitu). Wskazane jest, by kandydat znajdował się sam w pomieszczeniu, w którym będzie prowadzony egzamin, a jeśli to niemożliwe, zabronione jest porozumiewanie się z innymi osobami przebywającymi w miejscu odbywania egzaminu. Zabronione jest też porozumiewanie się kandydata w trakcie egzaminu z innymi osobami zdalnie przy pomocy dowolnych środków, zabronione jest też korzystanie z jakichkolwiek materiałów pomocniczych (za wyjątkiem pomocy systemowej oraz programowej).

Kandydat identyfikuje się Egzaminatorowi poprzez pokazanie do kamerki dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość, analogicznie jak w przypadku egzaminów przeprowadzanych w normalnym trybie, a Egzaminator weryfikuje tożsamość kandydata. W trakcie trwania egzaminu Egzaminator powinien mieć włączony telefon komórkowy i nie używać go do innych celów, niż rozmowy związane z prowadzonym przez niego aktualnie egzaminem.

W jednym czasie (w jednej sesji) jeden Egzaminator może prowadzić maksymalnie 5 egzaminów i musi mieć możliwość oglądania obrazu wszystkich kandydatów zdających egzamin oraz przełączania się między widokami pulpitu poszczególnych kandydatów. Ponadto obraz i dźwięk udostępniany przez kandydata powinny być włączone przez cały czas trwania egzaminu. W celu zachowania procedur kontrolnych, zawartych w regulaminie prowadzenia egzaminów ECDL, upoważniony w ramach umowy Centrum Egzaminacyjnego kontroler (Przedstawiciel PB ECDL, Koordynator Regionalny) może wziąć udział w sesji egzaminacyjnej i nadzorować przebieg egzaminu. Uniemożliwienie takiej kontroli może skutkować anulowaniem egzaminu i wyciągnięciem konsekwencji przez PTI wobec Egzaminatora/Centrum Egzaminacyjnego.

Tak jak dotychczas, na 3 dni przed egzaminem Egzaminator rezerwuje termin w systemie ecdl.pl. W przypadku laboratoriów mobilnych należy podać - jako miejsce egzaminowania - adres CE lub jego filii. Najpóźniej na 24 godziny przed sesją egzaminacyjną Egzaminator ustawia spotkanie w aplikacji do pracy zdalnej i wysyła zaproszenia wygenerowane z tej aplikacji – poza kandydatami – także do swojego Koordynatora Regionalnego i pod adresem egzaminu.zdalne@ecd.pl.

Przy ewentualnym odwołaniu sesji egzaminacyjnej, Egzaminator zobowiązany jest wysłać odnośną informację także do tych adresatów.

Pozostałe elementy procedury egzaminacyjnej, w tym wgrzywanie plików egzaminacyjnych na serwer i ocena egzaminu pozostają bez zmian.

4. Przygotowanie stanowiska egzaminacyjnego i uruchomienie egzaminu

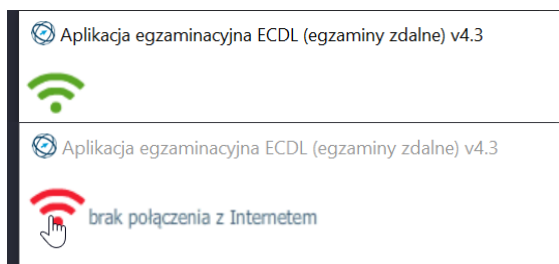
Egzaminator zobowiązany jest do przygotowania lub sprawdzenia czy osoba egzaminowana dysponuje prawidłowym stanowiskiem egzaminacyjnym. Komputer na którym przeprowadzony będzie egzamin, musi posiadać niezbędne do egzaminu oprogramowanie oraz wydajność pozwalającą na jego płynne użytkowanie, podczas trwania sesji egzaminacyjnej online. W przypadku oprogramowania, na komputerze powinna być zainstalowana aplikacja egzaminacyjna ECDL w wersji 4.3 - egzamin zdalny oraz dodatkowe narzędzia, wykorzystywane podczas egzaminu z danego modułu. Na komputerze powinien również znajdować się program, umożliwiający rozpakowanie i spakowanie plików do archiwum w formacie ZIP. W przypadku modułów zawierających w ramach testu polecenia związane z drukowaniem, komputer powinien posiadać wtyczkę umożliwiającą wydruk do pliku PDF.

Instalacja aplikacji ECDL

Do prowadzenia egzaminów w sposób zdalny przygotowana została specjalna wersja aplikacji egzaminacyjnej. Wersja ta bazuje na aplikacji 4.2 jednak posiada zmodyfikowaną szatę graficzną oraz dodatkowe funkcje. Instalacja aplikacji egzaminacyjnej może być wykonana samodzielnie przez zdającego przed egzaminem lub przez egzaminatora w sposób zdalny. Aplikacja dostępna jest pod adresem: <https://aplikacja.eecd.pl> i można ją pobrać bez logowania do systemu. Należy pamiętać również, aby na stanowisku egzaminacyjnym zainstalowane było środowisko Adobe AIR ze strony: <https://get.adobe.com/air/>.

Sprawdzenie stanowiska przed egzaminem

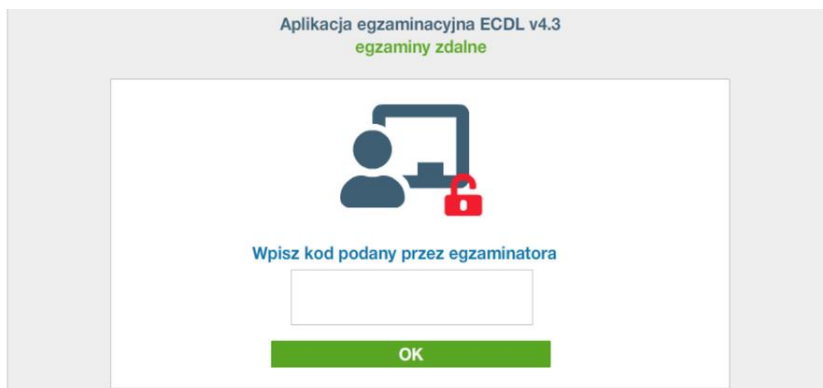
Przed rozpoczęciem egzaminu, egzaminator powinien upewnić się że zdający posiada na komputerze wszystkie niezbędne narzędzia potrzebne do realizacji egzaminu. W tym celu powinien poprosić zdającego (lub zrobić to samodzielnie w sposób zdalny), o uruchomienie potrzebnych aplikacji np. Microsoft Word. Aplikacje powinny działać płynnie pomimo zdalnego połączenia z egzaminatorem, które musi być utrzymane podczas całego egzaminu. Aplikacja egzaminacyjna ECDL powinna w lewym górnym rogu posiadać ikonkę sieci w kolorze zielonym. Ikonka w kolorze czerwonym oznacza brak dostępu aplikacji do Internetu. W takim przypadku egzamin nie może zostać uruchomiony.

Rysunek 5 Stan połączenia z Internetem

Uruchomienie aplikacji ECDL na komputerze zdającego

Po uruchomieniu, aplikacja do egzaminów zdalnych wymaga podania kodu. Bez wprowadzenia prawidłowego kodu aplikacja nie wyświetli okna, umożliwiającego zgłoszenie zdającego do egzaminu.

Rysunek 6 Aplikacja egzaminacyjna 4.3

Kod do uruchomienia aplikacji dostępny jest na koncie egzaminatora w systemie, w menu uruchamiania egzaminów. Egzaminator powinien podać kod zdającemu, tak aby ten mógł uruchomić aplikację.

URUCHAMIANIE NOWEGO EGZAMINU Z KONTA EGZAMINATORA

Pamiętaj że wszystkie uruchomione egzaminy są zapisywane na Twoim koncie egzaminatora. Zanim uruchomisz egzamin upewnij się że został on opłacony (posiadasz kupon do jego opłacenia)

Kod do uruchomienia aplikacji v4.3 - egzamin zdalny: **3336f**

Wybierz moduł egzaminu ECDL: B1 - Podstawy pracy z komputerem

OK

Lista kandydatów gotowych do uruchomienia egzaminu

brak kandydatów gotowych do uruchomienia egzaminu

Rysunek 7 Kod na koncie egzaminatora

Po wprowadzeniu kodu pojawi się okno przypisania stanowiska egzaminacyjnego do odpowiedniego laboratorium. Struktura relacji: stanowisko egzaminacyjne - laboratorium - centrum egzaminacyjne - egzaminator pozostaje bez zmian, dlatego należy wpisać numer laboratorium w którym egzaminator może prowadzić egzaminy i dla którego zgłosił termin egzaminowania!

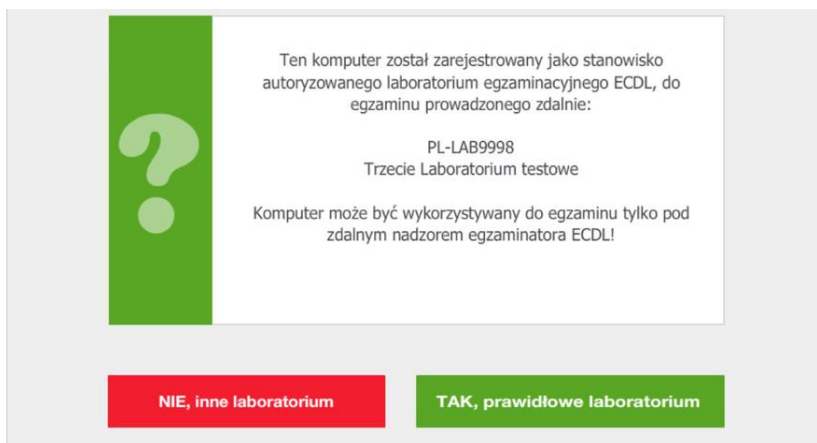
Rysunek 8 Rejestracja stanowiska egzaminacyjnego

Komputer wykorzystywany na egzaminie w formie zdalnej, działa jako odmiejscowione stanowisko egzaminacyjne konkretnego laboratorium. Po wprowadzeniu numeru laboratorium i wybraniu przycisku "Zarejestruj ten komputer..." Aplikacja zarejestruje się i następnie poprosi o ponowne uruchomienie. Przy kolejnym uruchomieniu pobrane i wyświetlone zostaną dane laboratorium do którego komputer został przypisany. Dane te należy potwierdzić lub zmienić jeżeli są nieprawidłowe.

Kolejne kroki procedury uruchomienia i przeprowadzenia egzaminu, są zgodne ze standardową procedurą egzaminacyjną:

- Zdający wprowadza swój numer PESEL oraz numer egzaminatora, który prowadzi egzamin zdalnie.
- Zdający otrzymuje w aplikacji wyświetlony regulamin, który powinien przeczytać i zaakceptować.
- Egzaminator w tym czasie konfiguruje egzamin ze swojego konta egzaminatora w systemie.
- Po skonfigurowaniu egzaminowany może przejść dalej, gdzie aplikacja wyświetla nazwę modułu jaki będzie przedmiotem egzaminu.

- Egzaminowany pobiera pliki egzaminacyjne (o ile są wykorzystywane podczas egzaminu) i powinien je rozpakować do katalogu wskazanego przez egzaminatora.

Rysunek 9 Potwierdzenie rejestracji stanowiska egzaminacyjnego

- Po prawidłowym rozpakowaniu plików egzaminowany może rozpocząć egzamin.
- Wszystkie czynności związane z nadzorowaniem egzaminu, powinny być wykonywane przez egzaminatora zgodnie ze standardową procedurą, jednak przy wykorzystaniu możliwości zdalnej komunikacji.
- Po zakończeniu egzaminu, egzaminator powinien dopilnować aby pliki egzaminacyjne zostały spakowane i wysłane na serwer ecdl. Powinien również dopilnować aby po przesłaniu zostały całkowicie wykasowane z komputera zdającego.
- W przypadku jeżeli był to ostatni egzamin zdalny realizowany na danym komputerze, egzaminator powinien poprosić o odinstalowanie aplikacji, lub (o ile to możliwe) zrobić to samodzielnie.
- Należy również pamiętać o przekazaniu przez zdającego kodu opłaty lub przypisaniu go do egzaminu zaraz po jego zakończeniu.

Ocena i rozliczenie egzaminu

Po prawidłowo przeprowadzonej procedurze egzamin pojawi się na liście egzaminów na koncie egzaminatora. Egzamin przeprowadzony zdalnie zostanie oznaczony odpowiednią etykietą.

Rysunek 10 Logowanie egzaminowanego

Lp. (ID)	Egzaminowany	Moduł/Status	Data/czas	Ocena	Egzaminator	Lab CE	Opłata	
1 (953335) EKJK	00000000003 Test Magdalena Zdalny (app 4.3)	eC (test: 5) e-Obywatel zrealizowany	start: 2020-04-01 15:05:00 stop: 2020-04-01 15:05:19 rozt.: b/d	do oceny	PL-Etest Konto Egzaminator region: Szczecin	PL-LAB9998 PL-CE0000	BRAK 	egr. 0 ocn. 0
2 (953334) EKJK	00000000003 Test Magdalena Zdalny (app 4.3)	S3w2 (test: 3) Bezpieczeństwo IT sylabus 2.0 niezaliczony nieprawomocny	start: 2020-04-01 14:58:47 stop: 2020-04-01 14:59:21 rozt.: b/d	nie zdał 0 pkt	PL-Etest Konto Egzaminator region: Szczecin	PL-LAB9998 PL-CE0000	BRAK 	egr. 0 ocn. 0
3 (953333) EKJK	00000000003 Test Magdalena Zdalny (app 4.3)	S10 (test: 4) Podstawy programowania zrealizowany	start: 2020-04-01 14:47:54 stop: 2020-04-01 14:50:08 rozt.: b/d	automat. 2 pkt do oceny	PL-Etest Konto Egzaminator region: Szczecin	PL-LAB9998 PL-CE0000	BRAK 	egr. 0 ocn. 0

Rysunek 11 Lista egzaminów na koncie egzaminatora

Procedura oceny oraz rozliczenia egzaminu jest identyczna jak w przypadku standardowych egzaminów. Należy również pamiętać, że niezmienny pozostaje czas na sprawdzenie i opłacenie egzaminu, a ew. blokada konta egzaminatora obowiązuje zarówno w przypadku egzaminów zdalnych jak i standardowych.

Źródła

1. <https://ecdl.pl/dlaczego-ecdl/>, ostatni dostęp 03.09.2020
2. <https://portal.eecd.pl/pages/downloadapp.php>, ostatni dostęp 03.09.2020
3. https://portal.eecd.pl/pages/exam_4-3.php, ostatni dostęp 03.09.2020